

TÄNÄÄN

Nimipäivät

Tänään: Joonatan (suom.), Jonatan (ruots.), Maria
Huomenna: Viljo (suom.), Folke (ruots.), Johannes
Vainojen uhrien muistopäivä

HS 100 vuotta sitten

Nikolajeffin autopalatsi valmistui Kampissa

SERGEI NIKOLAJEFF JR. oli myyjänä viime vuosisadan alussa Stockmannin kauppahuoneen kone- ja sheiluosastolla Senaatintorin kulmalla. Siellä hän innostui autoalasta ja irtisanoutui työstään lähteesen vuodeksi Euroopan automaihin opintomatkalle. Nikolajeffin palattua Helsinkiin joulukuussa 1905 perusti hän oman auto- ja koneliikkeen Fabianinkadulle.

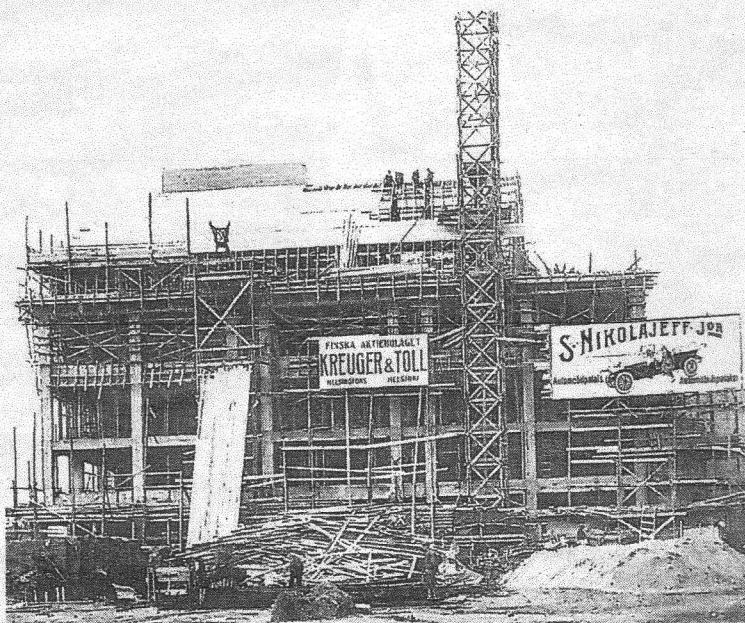
Autoista tuli yrityksen päätuote ja valikoimaan kuuluneet venemootorit ja konttorikoneet jäivät vähemmälle. Vuoteen 1913 mennessä Suomeen tuoduista yli tuhannesta autosta valtaosa oli Nikolajeffin autoliikkeen myymiä.

KUKOISTAVA autokauppa vaati näköisensä toimitilat. Nikolajeff hankki puretun Arkadia-teatterin tontin Kampista, jolle rakennusliike Kreuger & Toll pystytti modernin autopalatsin. Omistaja ruotsalainen Ivar Kreuger loi myöhemmin miljardiomaisuuden tulitikkutehtailijana.

Helsingin Sanomat julkaisi 25. tammikuuta 1914 laajan kuvitetun artikkelin muuttovalmiista autopalatsista.

”Rakennuksen piirustukset on laatinut arkkitehti Jarl Eklund. Julkisivumateriaalina hän on käyttänyt tummaa, violettia vivahtavaa tiiltä, kun taas kattotiilet ovat himmeän viheriäisiä. Siten on saatu riittävästi väri vaihtelua. Muuten on rakennus kompositioniltaan erittäin onnistunut.”

Autopalatsin pohjakerroksessa sijaitsi autotalleja sekä varasto- ja huoltotiloja. Katutasolla oli konttori- ja edustustiloja. Toisessa kerroksessa oli autohissit ja sisustusverstas, kolmannessa satakunta autoa vetävä näyttelytila. Neljännessä oli korjaamon tehdassali. Avara ylin kerros oli varattu virkistykseen.

Nikolajeffin autopalatsi on noussut harjakorkeuteensa vuonna 1913. Kuva kirjasta "Fiude", sata vuotta helsinkiläistä autokauppaa.

NÄIN HS kuvaili rakennuksen tiloja: ”Pihamaan alla on noin 20,000 litraa vetävä bensiinisäiliö, joka on siten konstruoitu, ettei se koskaan voi räjähtää. Siitä nousevat johdot ylös portin pielessä olevaan kioskiin, mistä tarvittava bensiini hiilihappopaineen avulla lasketaan suoraan koneeseen. —

Komean taitekaton alla on kaksi avaraa tennishallia, jotka erottaa toisistaan mukavat parvekkeet katselijoin varten. Pelaajien mukavuudesta on täällä pidetty erinomaista huolta. Heillä on oma klubihuoneensa, omat pukusuojat lukuisine kaappeineen ja omat suihku- ja toilettihuoneensa.

Valo halleihin tulee kattoikkunoista, joiden taidokkaat kaihtimet hävittävät häiritsevät varjot, ja seinät ovat kaltevat ja verhotut pehmeillä huovilla, joista pallot kimmahtavat takaisin lyöjilleen.

Tennishallin yhteyteen on järjestetty oivallinen amerikalainen keilarata, joka eilen avattiin yleisön käytettäväksi.”

MAAILMANSODAN syttyminen 1914 lamautti autojen tuonnin. Autopalatsi muutettiin ammustehtaaksi, joka toimitti sotatarvikkeita Venäjälle tammikuulle 1918 saakka, jolloin Suomen sisällissodan alkaessa punaiset ottivat tilat haltuunsa. Samana keväänä Helsingin taistelujen jälkeen palatsiin majoittui saksalaisia sotilaita.

Nikolajeff luopui omistuksestaan autoliikkeessä ja muutti Nizzaan, jossa hän kuoli kesäkuussa 1920. Suomen vanhin autoliike Nikolajeff ajautui konkurssiin vuonna 1978.

Autopalatsi myytiin Hankkijalle 1918. Rakennus tunnetaan edelleen Hankkijan talona. Sen nykyomistaja on Alkon eläkesäätiö. HS

Kuolleet

Satu Waltari Suku ihmis

KIRJAILIJA S kuoli rauhallisesti kuuta Haartussa Helsingissä. Hänen vaimona lapsi oli mikuuta 1930.

Satu Waltari ajoittuu 1950-luvulle. Isänsä kuoleman jälkeen hän jatkoi kirjailijana.

Romaani "Kokki" (1968) jäi viikkunäytelmään. Luomiskytteen mukaan m pöytälaatikk Waltarin poikaan eteen.

”Näin äiti ja minä olimme välissä.”

”Olisikohan äiti kirjoittanut sen jälkeen, mutta se ei tullut kirjaksi. Se on kertomukseksi”, Joel Elstelä.

ESIKOINEN, romaani "Kokki" (1952), on tunnetuin tuon ajan rumielisen taiteilijan työstä. Nuori nainen alati ihmettelee, jossa uutta maailmaa on.

Sadepilvi moilla linjat. Haikkeat leikkivät esiin sodan aihe. (1960) ja Hänen het (1964) on sen varhaisimpia romaaneja.

”Siitä iloisesta viime joulun märän matkan uusi painos”